

Klimatická žaloba ČR, z. s.
V Šáreckém údolí 281/54
160 00 Praha 6

Předseda vlády ČR Andrej Babiš
Ministr životního prostředí ČR Richard Brabec
Ministr průmyslu a obchodu ČR Karel Havlíček
Ministr zemědělství ČR Miroslav Toman

Na vědomí: Veřejný ochránce práv Stanislav Křeček, Zmocněnkyně vlády pro lidská práva
Helena Válková

V Praze, 8. prosince 2020

Věc: Předžalobní výzva z důvodu neplnění klimatických závazků České republiky a ohrožování práv a oprávněných zájmů občanů

Vážený představitelé výkonné moci v ČR,

probíhající změna klimatu je zřejmě nejvýznamnější environmentální i společenskou výzvou, které lidstvo kdy čelilo. Pokud se nepodaří nebezpečně rychlému globálnímu oteplování zabránit, dojde k dramatickému zvýšení hladin světového oceánu, četnějšímu výskytu extrémních jevů počasí, nárůstu počtu tropických dní, ke zvýšenému výskytu sucha nebo k rozšíření rozlohy pouštních a polopouštních oblastí na úkor lesních porostů. Ohroženy budou zdroje pitné vody a kvalita půdy. O negativních dopadech na lidské společenství, na zemědělskou produkci, na zdraví nebo na geopolitickou situaci nijak nemoderované klimatické změny bohužel již nelze pochybovat.

Zatímco ve světě dosud došlo k oteplení o přibližně 1 °C oproti předindustriální době, Česká republika zaznamenala oteplení až dvojnásobné. Každým rokem přibývá tropických dnů (nad 30 °C) a ubývá ledových dnů (pod 0 °C). Počet tropických dní má podle statistik ČHMÚ přímý dopad na lidskou úmrtnost, ale také na vyšší výskyt stresu. Zemědělci bojují se zhoršujícím se suchem. My a naši spoluobčané trpíme extrémními teplotními výkyvy. V takových klimatických podmínkách a v zemi napospas vydané klimatické změně nechceme a neumíme žít a vychovávat naše potomky.

Vážený pane premiére, vážení páni ministři,

obracíme se na Vás jako občané a jako členové a členky spolku Klimatická žaloba ČR, z. s. Připomínáme, že i přes platné mezinárodní závazky a opakovaný apel odborné a občanské společnosti jste dosud nepodnikli dostatečné kroky k ochraně světového klimatu. Nepřijali jste účinná opatření ke snížení našich emisí skleníkových plynů a nezvládáte českou krajinu a společnost dostatečně připravit na negativní dopady změny klimatu. Tím trvale zasahujete do našich základních práv: práva na ochranu zdraví, na příznivé životní prostředí, na ochranu majetku.

Tímto Vás vyzýváme, abyste

- I. **do 30 kalendářních dnů veřejně uznali, že existující strategické dokumenty (Politika ochrany klimatu v ČR, Státní energetická koncepce ČR, Vnitrostátní plán ČR v oblasti energetiky a klimatu) nejsou koncipovány a naplňovány v souladu s českými závazky vyplývajícími z Pařížské dohody ani s přijatým politickým cílem dosažení klimatické neutrality EU do r. 2050;**
- II. **bezodkladně přijali nezbytná opatření na ochranu našich práv ohrožených klimatickou změnou.**

Vámi zvolená opatření musí směřovat k dodržení uhlíkového rozpočtu potřebného k naplnění cílů Pařížské dohody a odvrácení hrozby průměrného oteplení atmosféry o 1,5 °C, nanejvýš pak o 2 °C oproti předindustriální době. Právní předpisy, politiky a finanční nástroje ve vaší kompetenci musí zároveň začít urychleně a účinně naplňovat Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR.

Pokud tak neučiníte, budeme nuceni bránit se soudní cestou.

Mezi nejdůležitější opatření, která je potřeba co nejdříve přijmout, patří mimo jiné:

- Podpora navýšení celounijních cílů snižování emisí skleníkových plynů do roku 2030 na nejméně 55 % oproti r. 1990 bez použití tzv. offsetů.
- Příprava a implementace strategie pro dosažení klimatické neutrality v ČR do roku 2050.
- Přeprocování Politiky ochrany klimatu v ČR, Státní energetické koncepce ČR, Vnitrostátního plánu ČR v oblasti energetiky a klimatu a dalších strategických dokumentů tak, aby reflektovaly cíl přechodu ke klimaticky neutrálnímu hospodářství do roku 2050.
- Bezodkladné ukončení provozu nejstarších a nejspínavějších uhelných elektráren o celkové výrobě ve výši rovnající se čistému ročnímu vývozu elektřiny z ČR.
- Zavedení opatření, které ukončí v několika příštích letech provoz dalších emisně nejintenzivnějších uhelných elektráren a tepláren.
- Schválení trajektorie a legislativních nástrojů pro ukončení spalování uhlí v uhelných elektrárnách do roku 2030.

- Plné využití evropských dotačních programů výhradně pro klimatická opatření; naopak nepoužívání těchto zdrojů k podpoře dalšího spalování fosilních paliv.
- Nastavení pravidel pro zemědělské a lesní hospodaření tak, aby se udržela a zvyšovala kvalita půdy a její schopnost zadržovat vodu a poutat uhlík.

Vaše klimatická politika, či v současnosti spíše její absence, má přímé dopady na základní práva a zájmy naše i následujících generací.

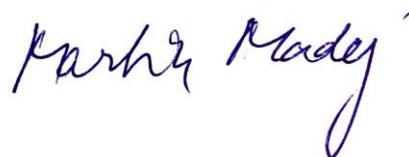
Děkujeme.

S pozdravem,

Jiří Jeřábek

Martin Madej

Šárka Mitlöhner

Tereza Macháčková

Tereza Vohryzková

Jakub Zamoužil

V zastoupení dalších 184 členů a členek spolku Klimatická žaloba ČR

Kontakt pro komunikaci: Jiří Jeřábek, člen rady spolku, info@klimazaloba.cz, datová schránka: zw6q3k5.